

Docs til opgaver i forløbet om Romerriget

Modul 01

Lektie: Læse kap 1(Romerrigets begyndelse og slutning) (s. 6-11)

1. Spørgsmål til kapitlet – i par (15 min)

I par: diskuter følgende spørgsmål og tag noter i docs:

1. Hvordan lyder myten om Roms grundlæggelse?	
2. Hvorfor var myten vigtig for romerne?	
3. Hvilke forskellige tidspunkter nævnes for Romerrigets fald ?	
4. Kig grundigt på tidslinjen på s. 9: Hvad slår dig omkring Romerrigets "forløb?	

2. Individuelt, læs kapitel 2 (s. 12-17)

Mens du læser, skal du finde (og notere) 5 forklaringer på, hvordan det kunne lade sig gøre for romerne at undertvinge sig Italien. Skriv noter i docs.

Hvordan kunne det lade sig gøre for romerne at undertvinge sig Italien?

Forklaring 1	
Forklaring 2	
Forklaring 3	
Forklaring 4	
Forklaring 5	

3. Pararbejde med årsagsforklaringerne – i par (10 min)

I samme par som før: uddyb (kort) de 5 årsagsforklaringer til, hvordan det kunne lade sig gøre for romerne at undertvinge sig Italien.

Giv hver enkelt årsagsforklaring karakter efter, hvor sandsynlig den lyder.
Argumenter for karakteren!

Årsagsforklaring	Karakter	Argument

4. Pararbejde (samme par) (10 min)

Sæt nedenstående begivenheder i den rigtige rækkefølge og skriv årstal på. Der må ikke kigges i bogen! (arbejd i jeres docs)

- Republikken indføres
- Vestromerske riges fald
- Roms grundlæggelse
- Østromerske riges fald. Tyrkerne erobrer Konstantinopel
- Augustus tager magten og gør Rom til et kejserrige – Pax Romana
- De puniske krige. Rom kontrollerer Middelhavet
- Pres på grænserne – krig og krise

Kronologi	Begivenhed	Årstal
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

Lektie: Læs kapitel 4 (Den romerske republik i krise) (s. 28-33)

1. Pararbejde til det læste kapitel (15 min)

I nye par (altså: andre par end sidst), svar kort på spørgsmålene i docs.

Hvad er argumenterne for, at republikken var et oligarki?	
Hvilke forskellige typer magistrater var der?	
Hvad var senatets rolle?	
Hvorfor blev den romerske overklasse rigere fra 200 f.v.t og frem?	
Hvad brugte de deres rigdom på?	
Hvorfor flyttede så mange småbønder til Rom?	
Hvad gik klient-systemet ud på?	

2. Læs kilden s. 34: "Quintus Tullius Cicero: Brev til broderen Marcus"

Mens I læser, skal I, I samme docs som før, nedskrive Ciceros 10 vigtigste råd.

Råd 1	
Råd 2	
Råd 3	
Råd 4	
Råd 5	
Råd 6	
Råd 7	
Råd 8	

Råd 9	
Råd 10	

Modul 03

Lektie: læs kapitel 5 (Gajus Julius Cæsar) (s. 38-43)

1. Pararbejde til det læste kapitel (15 min)

I nye par (altså: andre par end sidst), svar kort på spørgsmålene i docs.

Hvilken betydning har disse historiske personligheder haft for udviklingen i Romerriget? Skriv 3 stikord til hver:

Person:	Stikord:
Marius	
Sulla	
Crassus	
Pompejus	
Cæsar	

2. Årsagsforklaringer på republikkens krise – i par (30 min)

I sætter jer nu tilbage i jeres "dagens par".

I skal nu, sammen, skrive en årsagsforklaring på, hvorfor republikken var i krise.

Brug så mange af de nedenstående ord/begreber/sætninger som muligt:

Mangel på soldater

Loyalitet overfor hærfører/patron

Slaver

Oliven og vin

Småbønder

Patroner

Puniske krige

Flytter til byen

Ingen loyalitet mod republikken
Klienter
Stemmer på
Rigdom til overklassen
Beskyttelse
Borgerkrig
Opkøber jord

Når I er færdige: Kopier og upload jeres årsagsforklaring på Lectio

Modul 04

Vi ser en dokumentarudsendelse: "Who was the real Julius Caesar?". Mens I ser udsendelsen, skal I tage nogle noter:

Er der noget, der slår dig som særligt interessant – eller som noget, du ikke vidste før og som trækker tråde til nutiden?	
Hvad nævner dokumentarfilmen om moderne politik, kultur, litteratur eller film mm. der trækker på Cæsar og hans regime?	

Kan du komme i tanke om <i>andre ting</i> i nutiden, der trækker på Cæsar og hans regime?	
---	--

Modul 05

Lektie til i dag: Læs kapitel 7 (Pax Romana) (s. 60-64)

1. Spørgsmål til dagens lektie – i par (15 min)

I par: besvare følgende spørgsmål til kapitlet (svar i docs):

Hvorfor var Augustus' propaganda effektiv?	
Hvad betyder Pax Romana?	
Hvilken betydning havde det for provinserne, at de blev underlagt Rom?	
Hvordan beskrev de romerske historieskrivere – f.eks Sveton – Augustus' efterfølgere?	

Modul 06

Lektie til i dag: læs kapitel 8 (Apokalypsen) (s. 70-74)

1. Spørgsmål til dagens kapitel (15 min)

Hvilke problemer havde kejserne i 200-tallet?	
---	--

Hvorfor kalder man kejserne i denne periode for "soldaterkejserne"?	
Hvilke reformer indførte Diocletian?	
Hvilke forklaringer giver teksten på Konstantins trosskifte?	
Hvorfor blev byerne affolket omkring 400 e.v.t?	
Hvornår endte det vestromerske rige?	

2. Årsager til romerrigets fald (20 min)

Der har, gennem historien, været mange bud på, hvorfor det romerske imperium faldt fra hinanden. I skal nu, i par/små grupper, give følgende 7 årsagsforklaringer karakter – og en kommentar (1-10).

Årsagsforklaring	Karakter	Note
Kristendommens udbredelse		
Overrumplingen af barbarer fra nord og øst		
Det romerske samfunds "moralske forfald"		
Dårlig ledelse		
Økonomiske problemer		
Romerrigets størrelse (for svært at styre effektivt)		

Mangel på soldater til at forsvare grænserne		
--	--	--

Modul 07

Lektie: Læs kapitel 10 (Om slaver) (s. 96-101)

1. Spørgsmål til dagens lektie (15 min)

Hvordan så man på slaverne i Romerriget?	
Hvordan defineres en slave? På hvilke måder var slaverne forskellige?	
Hvad arbejdede de fleste slaver med?	
Hvordan foregik en dag med "lege"?	
Hvor farligt var det at være gladiator?	

Modul 08

Lektie: Læs kapitel 9 (Om slægt, moral og religion) (s. 80-86)

1. Spørgsmål til dagens lektie – i grupper på 3 (15 min)

Hvad bestod den romerske <i>familia</i> af?	
Hvilke rettigheder havde <i>pater familias</i> ?	
Hvordan blev ægteskaber indgået?	
Hvordan var moralen f.eks. i forhold til kærlighed og sex?	

Modul 10

1. Romerriget, Missing Word

Indsæt de nedenstående 10 ord de korrekte steder i teksten

Romulus
Octavian
folkevandringstiden
diktator på livstid
konsulerne
kejser
Pax Romana
borgerkrige
Konstantinopel
dominerende

Hvis man skal tro romernes traditionelle myte, der stadig fortælles, blev Rom grundlagt den 21. april 753 f.v.t. af sagnhelten..... Rom blev en republik omkring år 509 f.v.t.

Republikken havde en tredeling af magten mellem folkeforsamlingerne, senatet og embedsmændene. På folkeforsamlingerne valgte byens borgere, hvem der skulle være embedsmænd, herunder byens øverste ledere,..... Når man havde været embedsmand, fik man sæde i senatet på livstid. Senatet var et rådgivende organ bestående af ældre, erfarne mænd.

For at undgå at konsulerne skulle prøve at opnå status af konger, kunne de kun sidde et år ad gangen. Ydermere blev der valgt to konsuler ad gangen, og de afløste hinanden med en måneds mellemrum.

I de tre puniske krige mod Karthago i årene 264 til 146 f.v.t. voksede Rom til at blive den stormagt i Middelhavet.

I de sidste hundrede år af Roms tid som republik i årene 133–31 f.v.t. blev Rom rystet af sociale spændinger mellem rige jordejere og det fattige flertal. I samme periode var der også adskillige, hvor hærførere kæmpede om den øverste magt over Rom og dets besiddelser. Det forhindrede dog ikke, at Rom stadig erobrede nye områder.

Rom havde fået en stående hær af professionelle soldater, og det gav hærførerne større magt. Den brugte nogle af dem til at forsøge at tilegne sig magten i Rom. En af disse hærførere var Julius Cæsar, der blandt andet havde underlagt sig hele Gallien (Frankrig). I år 49 f.v.t. vendte han tilbage til Rom i spidsen for sin hær og tog magten. Cæsar fik på få år gennemført en lang række vigtige reformer og lod sig udnævne til Kort efter, i år 44 f.v.t., blev han myrdet af en gruppe senatorer, der mente, at han havde fået for meget magt.

Efter endnu en borgerkrig trådte Cæsars adoptivsøn (senere kendt som Augustus) frem som den store sejrherre. Han bevarede republikkens institutioner, men gav samtidig sig selv uindskrænket magt som Imperator eller (ordet stammer fra 'Cæsar'). Hermed var republikken endeligt død, og Romerriget under ledelse af kejseren var indført.

Kejser Cæsars søn Augustus kom til at sidde som kejser i 44 år fra år 27 f.v.t., og hans regeringsperiode var begyndelsen på flere århundreder præget af stabilitet samtidig med, at Romerriget blev endnu større. Denne periode betegnes som (romersk fred), for inden for Romerrigets grænser var der fred og sikkerhed. De besejrede provinser kunne leve i fred og fremgang, hvis blot de accepterede at betale skat til romerne.

I løbet af 200-tallet var der uro på de indre linjer med borgerkrige og mange, skiftende kejsere. Samtidig blev grænserne udsat for angreb. Kejser Diokletian, der regerede fra 284 til 305, var en ny stærk kejser, der fik gennemført en række reformer og styrket militæret. Han var den første af flere, der delte riget i flere dele for at lette administrationen af det kriseramte rige. Efter Diokletian havde trukket sig tilbage, fulgte en ny magtkamp. Den blev vundet af Konstantin, som blev ny kejser. Han delte på ny riget og grundlagde den nye hovedstad,, det senere Istanbul. I 395 efter Theodosius den Stores død blev Romerriget permanent delt i en østlig del med Konstantinopel som hovedstad og en vestlig del med Rom som hovedstad.

Det Vestromerske Rige blev udsat for gentagne angreb fra germanske stammer. I 410 blev Rom erobret og udplyndret for første gang i 800 år. Det Vestromerske Rige var presset til det yderste og mistede mange besiddelser til fremmede folkeslag, der bevægede sig rundt i Europa på den tid, som også kaldes for I 476 blev den sidste vestromerske kejser, den kun 15-årige Romulus Augustus, afsat, og riget splittet i forskellige selvstændige kongedømmer.

Det Østromerske rige (Det Byzantiske Rige) klarede sig langt bedre. Konstantinopel lå centralt på vigtige handelsruter, var svært befæstet og blev fyldt med prægtige bygningsværker som den kristne kirke Hagia Sophia. Senere mistede Det Byzantiske Rige meget af sit land og blev udsat

for angreb, men var stadig en betydelig magt i mange århundreder. I 1453 faldt Konstantinopel til de muslimske osmannere, og dermed var det slut med Det Byzantinske Rige.

2. Outroskrivning

I får nu 10 min til at skrive, hvad I nu ved om romerriget: Inddrag gerne flere af følgende pointer:

Myten om romerrigets grundlæggelse

Senatet

Patron/Klient systemet

Republikken

Overgangen fra republik til kejserstyre

Julius Cæsar

Augustus

Caligula

Pax Romana

Kristendom

Årsager til Romerrigets fald

Slaveri

Skriv her: